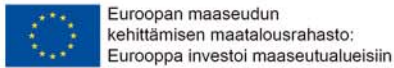

Nuori LUONTO

Syötävän hyvä metsäseikkailu marjat

MARJARETKI

Jalmari Jänösen marjasalaisuus

Jalmari Jänönen näyttää tavalliselta jänispojalta. Hän on hieman jörö, mutta avulias. Hän haluaa aina auttaa kun muilla metsänasukeilla on jokin pulma. Mutta Jalmarilla on erikoinen taito. Kukaan muu ei siitä tiedä. Vain Jalmari itse tietää. Se on salaisuus.

Eräänä päivänä, kun taivaalta vihmoi vettä, Jalmari oli taivaltamassa kotipesää kohti. Hän oli suuren Taikametsän keskellä, jossa kasvoi mahtavia kuusia. Jalmari oli surullinen, koska taivas oli harmaa ja hän ei ollut tavannut ystäviään pitkään aikaan. Yhtäkkiä hän kuuli erikoisen äänen. ”Mikä se oli?”, Jalmari hätkähti. Se oli kuin pieni kello olisi helissyt. Jalmari terästi kuuloaan ja hörästi pitkiä korviaan. Suuren kuusen takaa ilmestyi metsänhenki.

Metsänhengellä oli kauniit kuusennaavaiset hiukset ja pitkä viitta, joka oli tehty koivunlehdistä. Hän helisytti kädessään pientä kilikelloa ja kysyi huolestuneena: ”Miksi Jalmari näyttää surulliselta?”. Jalmari kummastui. Hän perääntyi muutaman askeleen ja luimisti korviaan. ”Älä pelkää”, metsänhenki sanoi. ”Minä olen tämän metsän haltija ja nimeni on Aurinkoinen. Minä tiedän, että sinulla on tärkeä haave. Sinä voit toivoa yhden toivomuksen, jonka minä voin toteuttaa. Mikä se olisi?”

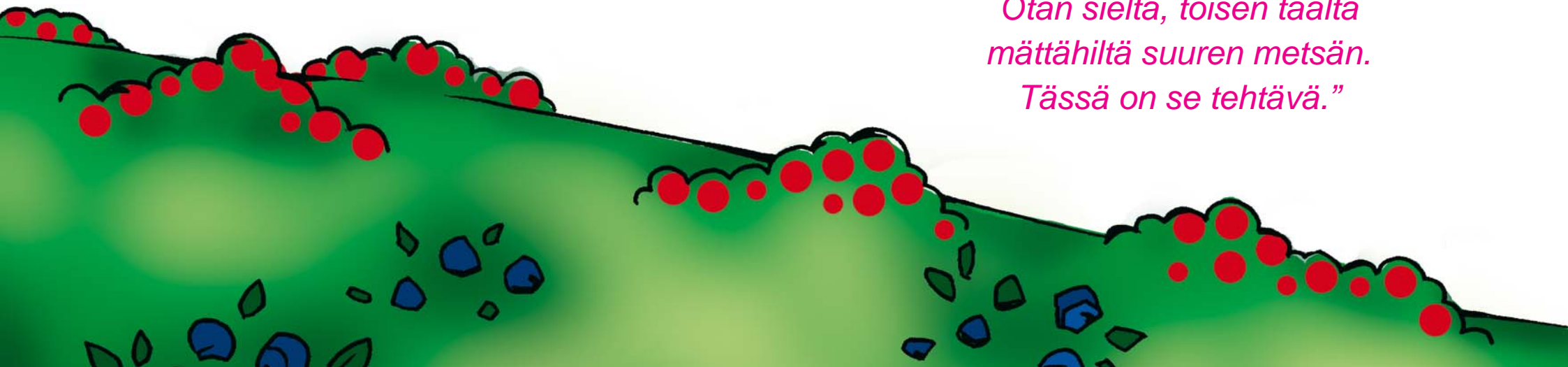
Jalmari hörästi korviaan ja nosti katseensa Aurinkoiseen. ”Toive. Haave. Jotakin mikä voisi olla totta.” Jalmari mietti kovasti, aivot raksuttivat ja korvat värisivät. ”Mikä olisi se haave, minkä haluaisin olevan totta?”

Jalmarilla välähti. Hän haluaisi poimia marjoja suuresta metsästä. Siellä kasvaa aina suuria ja meheviä marjoja. Mutta Jalmari on kömpelö ja suurilla käpälillä poimiminen on vaivalloista ja hidasta. Jalmari haluisi kerätä marjoja talven varalle myös suurelle perheelleen ja antaa niitä lahjaksi metsän asukeille. Naapurin kivalle kaniinityttö Söpö Sieväselle hän kerää aina metsävadelmia ja vanha pöllövaari Viisainen pitää mustista variksenmarjoista, muttei näe enää poimia niitä.

”Minä haluan poimia nopeasti paljon marjoja”, Jalmari vastasi röyhistäen rintaansa. ”Miksi haluaisit poimia marjoja?”, Aurinkoinen kysyi. ”Voi että”, Jalmari oli sotkeutua kieleensä ja alkoi puputtaa. ”Niissä on aineita, joista tulee energiseksi ja saa puhtia. Kun niitä poimii, tulee virkeäksi.

Metsän keskellä on mukava kuunnella, kun linnut tarinoivat. Ja katsella, kun järvi on peilityyni ja kalat polskivat ja ”No niin, minä ymmärrän”, Aurinkoinen sanoi. ”Siispä annan sinulle taidon poimia marjoja supernopeasti. Sinun pitää vain muistaa tämä taikaloitsu, kun aloitat marjastuksen.”

*”Marjat muutan murkinaksi,
puolukoita pollukoita,
mustikoiden mollukoita,
variksenmarjoja mahtavia.
Meheviä vadelmia,
lakkoja ihastuttavia.
Muistan syödä joka päivä,
herkutella hetkittäin.
Otan sieltä, toisen täältä
mättähiltä suuren metsän.
Tässä on se tehtävä.”*

Metsänhenki ojensi Jalmarille sädehtivän käsineen. ”Pu-jotat tämän käpälääsi ja sinä saat taikavoiman.” Metsänhenki katosi puiden siimekseen. Jalmari kuuli vielä kellon kilinän ja Aurinkoisen vienon äänen. ”Muista käyttää taitoasi, Jalmari.” Jänönen lähti taivaltamaan kotiin päin. Suuren metsän laidalla hän mietti, mitä oli tapahtunut. Miksi se oli tapahtunut? Minun täytyy heti huomenna kokeilla onnistunko.

Jalmari heräsi aamulla heti auringon noustua. Hän keräsi marjastusvälineensä. Otti mukaansa monta marjaämpäriä ja hattunsa.

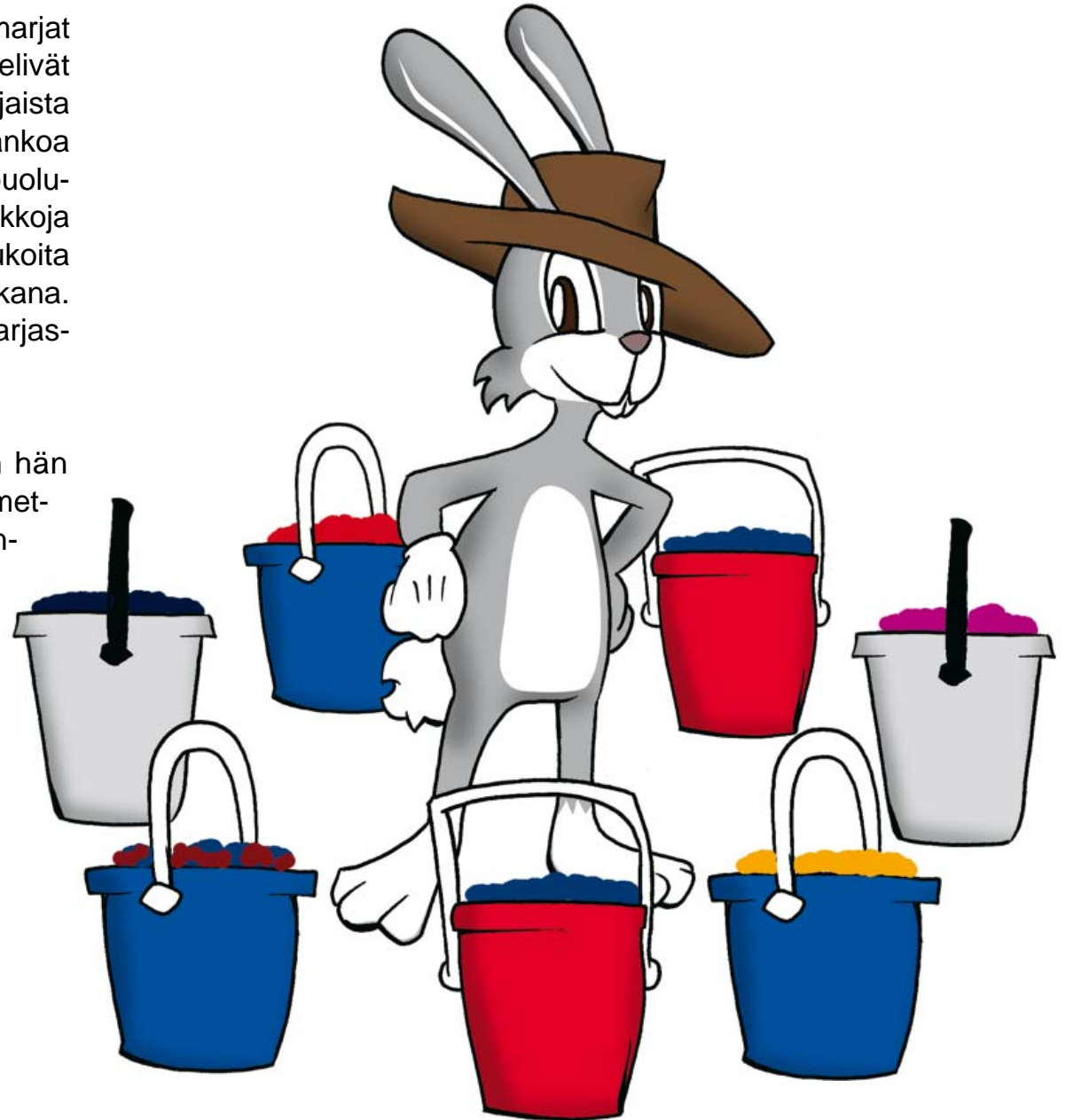
Sitten hän muisti taikakäsineen. Sitä ei saa unohtaa. Jalmari saapui suureen metsään, joka kasvoi kuusia ja korkeita mäntyjä. Siellä hän näki mättäät täynnä suuria marjoja. ”Voi tervainen!”, hän sanoi. ”Nyt minä laitan taikakäsineen käpälääni ja sanon sen loitsun. Jospa onnistun.” Jalmari lausui marjaloitsun sanasta sanaan ja kohotti säihkyvällä käsineellä peitetyn käpälänsä. Nyt se alkaa!

Salamannopeasti Jalmari suhahti ympäri metsää. Hip-pulat vinkuivat, ämpärit kolisivat ja marjavarvut suhisivat. Mustikat hyppivät supervauhtia ämpäreihin. Puolukat pomppivat sankoihin niin nopeasti, ettei Jalmari ehtinyt niitä näkemään.

Lakat vilahtivat ja vademat sinkoilivat sankoihin niin vauhdikkaasti, että marjapuskat heiluivat. Variksenmarjat kopisivat ämpärin laitoja vasten, kun ne syöksähtelivät varvuista ämpäreihin. Sitten kaikki pysähtyi. Oli hiljaista ja Jalmari jäi katsomaan. Hän oli poiminut kaksi sankoa mustikoita, ämpärillisen variksenmarjoja ja kolme puolukoita. Yhden kokonaisen ämpärin hän oli poiminut lakkoja ja vademia. Yhdessä ämpärissä oli sekaisin juolukoita ja karpaloita. Ja kaikki oli poimittu puolen tunnin aikana. ”Jippii, se onnistui! Minä olen vauhtihirmu, Supermarjastaja ja osaan poimia marjoja!”

Jalmari kantoi sangon kerrallaan kotiinsa. Osan hän lahjoitti naapureilleen ja vei puolukoita kauempana metsässä asuvalle mäyräperheelle ja karhuille. Metsänasukit keuhuvat aina, miten ahkera Jalmari Jänönen on poimimaan marjoja. He ovat mielissään siitä, kun Jalmari tuo heille lahjaksi metsänherkkuja. Mutta vain Jalmari tietää salaisuuden. Hän on Superjänönen, joka poimii supermarjoja.

Metsissä kasvaa erilaisia värikkäitä marjoja

Siniset mustikat kasvavat kuusimetsissä ja värjäävät suun ja sormet siniseksi.

Jalmari itse pitää puolukoista. Ne maistuvat kirpeälle ja niitä on mukava mutustella suuta muikistellen. Punaposkisia puolukoita kasvaa paljon metsissä syksyllä.

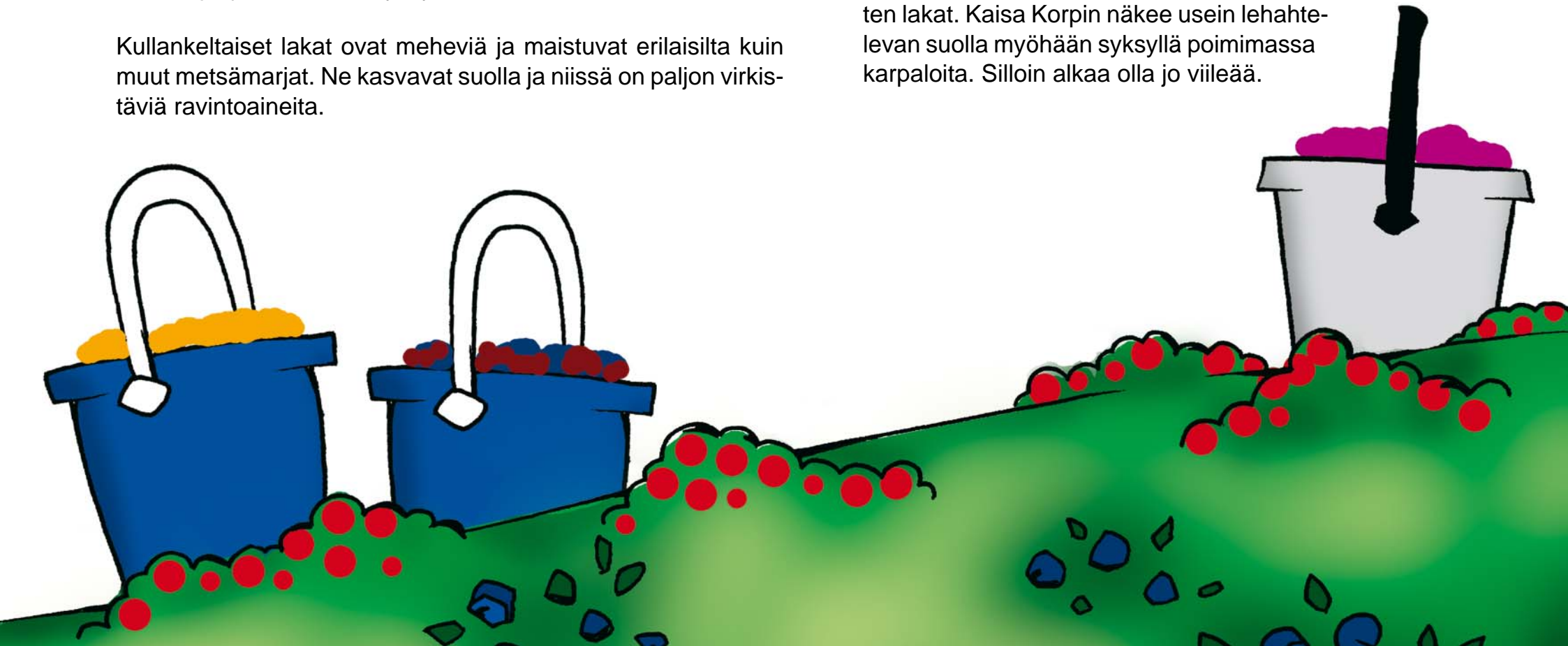
Kullankeltaiset lakat ovat meheviä ja maistuvat erilaisilta kuin muut metsämarjat. Ne kasvavat suolla ja niissä on paljon virkistäviä ravintoaineita.

Söpö Sievänen pitää vadelmista. Makeita vadelmia on kiva poimia korkeista pensaista.

Naapurimetsän Pöllövaari Viisaisen tehtävänä oli poimia variksenmarjoja. Mustankiiltäviä marjoja löytyy paljon metsien mättäiltä.

Juolukat ovat sinisiä ja vähän mustikan näköisiä. Niiden varpu kasvaa korkeammalle ja juolukat viihtyvät kosteammilla paikoilla.

Kirpeät, punaiset karpalot kasvavat suolla, kuten lakat. Kaisa Korpin näkee usein lehahtelevan suolla myöhään syksyllä poimimassa karpaloita. Silloin alkaa olla jo viileää.

Syötävän hyvä metsäseikkailu marjat

Auta minua tunnistamaan kaikki nämä syötävän hyvät luonnonmarjat.

Oikeat vastaukset: 1. puolukka 2. variksenmarja, kaarnikka 3. vadelma 4. juolukka 5. lakka, hilla 6 mustikka 7. karpalo

Kaisa korppi opastaa

Ihmiset ovat osa luontoa, ihan samalla tavalla kuten kaikki metsän eläimetkin. Siksi ei saa roskata ja saastuttaa luontoa, vaan kaikkien täytyy huolehtia siellä kasvavista eläimistä ja kasveista. Jokainen eliölaji on tärkeä elämän säilymiseksi täällä maapallollamme.

Suomessa on tapa, että jokainen voi vaeltaa jokamiehenoikeudella vapaasti luonnossa ja poimia sieniä, marjoja ja yrtejä. Emme saa vahingoittaa metsäluontoa siellä liikuessamme tai häiritä metsäneläimiä. Muista suojella luontoa, jotta kaikilla olisi puhdas ja turvallinen ympäristö elää.

Mitkä marjat ovat väriltään sinisiä?

Muistatko mitkä marjat ovat punaisia?

Minkä muun värisiä marjoja muistat?

Mitä jokamiehenoikeudet tarkoittavat?

Miksi luontoon ei saa heittää roskaa?

Mitä varusteita tarvitaan mukaan marjaretkelle?

